

Kenmerken van een levende gemeente

Liturgiesuggesties:

Gezang 305: 1 en 2 of Psalm 92: 1, 2 en 3 of Schriftberijming 23: 1 en 2

Psalm 75: 1 en 2 of Psalm 66: 8 en 10 OB of Schriftberijming 23: 3 en 4

Psalm 119: 11

Handelingen 17: 1-14

Psalm 84: 1 en 2

1 Thessalonicenzen 1: 1-10

Psalm 84: 3 en 4

Na verkondiging: Gezang 477: 1 en 2 of Psalm 133: 1, 2 en 3

Gezang 314: 3 en 4 of Psalm 150: 1 en 2

*

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Ik neem u vanmorgen mee naar het jaar 51 na de geboorte van onze Here Jezus Christus.

Naar Thessalonica, een grote havenstad in het Noorden van Griekenland.

In die tijd ... de hoofdstad van de romeinse provincie Macedonië ... met zo'n 100.000 inwoners.

De stad werd gesticht door een generaal van Alexander de Grote die de lieve attentie had ... de stad te vernoemen naar zijn vrouw Thessalonikè.

Wie vandaag het vliegtuig naar Israël neemt ... vliegt precies over deze plaats, die op een kaart of een atlas de naam Saloniki heeft gekregen.

We wandelen vanmorgen door de straten van de stad.

Prachtig gelegen in de schoot van de omliggende heuvels.

Vredig, bloeiend, bedrijvig, godsdienstig.

Het gonst er van mensenstemmen in de steegjes en de open markten.

Er is een vrolijke bedrijvigheid in en om de pakhuizen en de tempels van de stad.

Thessalonica is met recht een juweel van een stad.

Gelegen aan de beroemde Via Egnatia, de belangrijkste verkeersweg tussen Rome en Klein Azië.

Laten we vanmorgen even op één van de vele marktpleinen op een bankje gaan zitten.

Ziet u al die mensen voorbijgaan?

Romeinse soldaten, perzische handelaren, klein-aziatische slaven.

De stad wordt bewoond door een bont gekleurd gezelschap van verschillende nationaliteiten:

- Italianen, meegekomen met de romeinse kolonisatie;
- Oosterlingen, aangetrokken door de rijkdom van de stad ... in de hoop er flink geld te kunnen verdienen;
- Syriërs, Egyptenaren, Joden, Palestijnen en noem verder maar op.

Vanzelfsprekend hebben al die vreemdelingen hun eigen goden en godsdiensten met zich meegebracht.

De folder van de plaatselijke VVV noemt maar liefst 20 verschillende tempels.

Eén god vestigt in Thessalonica wel de meeste aandacht op zichzelf: een zekere Dionisos.

Zijn godsdienst geeft de mensen hoop op een toekomstig leven.

Hier op de markt trekt heel die karavaan van culturen en godsdiensten aan ons oog voorbij.

Thessalonica, wereldstad van formaat.

Centrum van bruisende handel en verkeer.

Smeltkroes van geloof en religie.

Maar laten we vanmorgen niet blijven zitten ...

Gaat u mee de stad in.

Ik ben op zoek naar een kerk.

Of beter nog, we zoeken geloofsgenoten, christenen, broeders en zusters.

We zoeken de gemeente van Jezus Christus.

Er moet een gemeente in Thessalonica zijn.

De apostel Paulus heeft haar gesticht op zijn tweede zendingsreis.

Lucas, de evangelist, schrijft daarover in Handelingen 17 (vers 1-9).

Drie achtereenvolgende sabbatten heeft Paulus in Thessalonica het evangelie in de joodse synagoge gebracht.

Maar, jammer genoeg, er waren maar weinig Joden, die de boodschap van het evangelie wilden aanvaarden.

Godvrezende Grieken en veel voorname vrouwen.

Zij hebben - tijdens die campagne van Paulus - Jezus aanvaard als hun Heiland en Verlosser.

Zo is er - tegen de verdrukking in - toch een gemeente gesticht.

Een gemeente, die nooit ten onder kan gaan.

Want, die gemeente is ... van God.

Haar bestaan rust in God de Vader en in haar Heer Jezus Christus.

Een gemeente kan kleiner worden.

Mensen kunnen hun interesse verliezen en bedanken voor hun lidmaatschap.

Maar het komt nóóit zover ... dat in een plaats de gemeente van Jezus Christus verdwijnt.

God blijft mensen samenroepen en bij elkaar brengen.

Rondom zijn Woord.

Rondom de Bijbel.

Zolang die gemeente vasthoudt aan het Woord van de levende God ... is er genade voor haar en vrede.

Een levende gemeente.

Een gemeente die leeft van Gods genade.

Een gemeente die leeft in harmonie ... in de onderlinge relaties én in de relatie met God!

Zo'n gemeente, broeders en zusters, jongens en meisjes, zoeken wij vanmorgen.

Een gemeente waar je jaloers op mag zijn, een voorbeeld ... om je aan te spiegelen.
Om er in de praktijk van het gemeente-zijn ook wat mee te doen.
De gemeente in Thessalonica wil ons - de komende weken - tot voorbeeld zijn.

*

We openen vanmorgen de deur naar de gemeente van Thessalonica.
U hebt alvast een plekje gevonden op een stoel of in een bank?
Luister dan mee naar de brief die - vanaf de preekstoel - wordt voorgelezen.
De eerste brief van de apostel Paulus aan deze gemeente.
Elke brief begint met het noemen van een afzender.
Het zijn er in deze brief maar liefst drie:
Paulus, Silvanus - of korter gezegd: Silas - en Timótheüs.
Vanuit Corinthe schrijven zij in het jaar 50 na Christus deze brief.
Bekende namen.
Werkers in dienst van het evangelie.

Na de afzenders ... het adres: "Aan de gemeente der Thessalonicenzen in God, de Vader, en de Here Jezus Christus."
De gemeente is geen clubje of een vereniging.
De gemeente is het eigendom van God.
Hij heeft haar samengeroepen.
Bovendien is er een relatie tussen de gemeente en God de Vader en de Here Jezus Christus.

Na het noemen van de afzenders en het adres ... de groet: "Genade zij u en vrede!"

In de eerste regels van deze brief vallen drie kernwoorden mij op: geloof, liefde en hoop.
De drie kenmerken waar je de gemeente van Jezus Christus aan herkent.
Als u uw Bijbel bij u heeft moet u maar even meelezen.
"Paulus, Silvanus en Timótheüs aan de gemeente der Thessalonicenzen in God, de Vader, en de Here Jezus Christus: genade zij u en vrede!
Wij danken God altijd om u allen, wanneer wij u gedenken bij onze gebeden, onophoudelijk gedachtig aan het werk van uw **geloof**, de inspanning van uw **liefde** en de volharding van uw **hoop** op onze Here Jezus Christus voor het oog van onze God en Vader."

Geloof, liefde en hoop.
Dat zijn, broeders en zusters, jongens en meisjes, drie vruchten van de Heilige Geest die we vaker tegenkomen in de Bijbel.
Het zijn de drie kenmerken waaraan je een gemeente moet kunnen herkennen.
Als je een driehoek in gedachten neemt: de ene zijde wordt gevormd door het geloof, de andere door de liefde en de derde door de hoop.
Geloof, liefde en hoop.
Een kruisje, een hartje en een ankertje dat je aan je bedelarmband of aan een kettinkje draagt.

*

Het eerste kenmerk van de gemeente is het geloof.

Er is bij die Thessalonicenzen sprake van een daadwerkelijk, actief geloof.

Geloof is voor hen niet iets wat alleen maar te maken heeft met je binnenkamer.

Bidden en bijbellezen en 's zondags een keertje naar de kerk gaan.

Veel mensen hebben het idee dat dat geloven is...

Nee, geloof, broeders en zusters, jongens en meisjes, stempelt heel je doen en laten.

Geloven is een werkwoord.

Iets waar je mee aan het werk moet gaan in je leven.

Geloof - of beter nog: geloven - dat is: vertrouwen, verwachten, hopen, vrezen, dienen, liefhebben, volgen, jezelf verloochenen, opnemen, doen, waken, bidden.

Werk-woorden.

Wat het geloof is een werk ... waar je wat voor moet doen.

Een activiteit, een werkzaam geloof, dat in je woorden, in je daden, ... in al je levenuitingen te horen en te zien moet zijn.

Geloven doe je dan ook niet alleen 's zondags ... in de kerk.

Geloven doe je niet alleen voor jezelf, in het verborgene van je binnenkamer ...

Geloven doe je elke dag, dag en nacht, uur in uur uit, in je binnenkamer én in het openbaar.

Paulus zegt er nog meer van ... van dat geloof.

In vers 8: "maar allerwegen is uw geloof, dat zich op God richt, bekend geworden."

Geloof, broeders en zusters, jongens en meisjes, is dus geloof dat zich op God richt.

God is het doel waar het geloof zich op richt.

Denk maar aan voetballen:

Je richt je bij het voetballen op het doel van je tegenstander.

Dáár moet je proberen om de bal in te schieten.

Nu is voetballen - heb ik me laten vertellen - geen gemakkelijke zaak.

Er staan medespelers en tegenspelers in het veld.

Je zult moeten samenwerken en moeten tegenwerken.

Maar ... je blijft je richten op dat ene doel.

Ik denk dat het met het geloof net zo is.

Natuurlijk gaat de vergelijking lang niet op.

Maar geloven ... dat doe je in ieder geval niet alleen.

Geloven ... dat doe je samen ... met anderen.

En dan zijn er ook nog de tegenstanders, die je proberen te verhinderen ... het doel van God met je leven te bereiken:

de duivel; de wereld met z'n begeerten en verleidingen; je eigen, zelfzuchtige ik, niet te vergeten.

Soms dan mis je het doel, je schiet er naast: zonde, noemen ze dat, zondigen, het doel missen, er langs schieten.

Bij een voetbalwedstrijd zitten ook een heleboel toeschouwers op de tribunes of langs het veld.

Ze kijken, ze moedigen aan, ze geven hun goedkeuring of steken hun afkeuring niet onder stoelen of banken.

Als het nou om geloven gaat, broeders en zusters, jongens en meisjes, waar is dan uw plaats, waar kan God jou vinden?

Op het veld om actief mee te spelen, of ... langs de lijn, je bent alleen maar toeschouwer?

In Thessalonica staan de gemeente-leden allemaal in het veld.

Ze zijn gericht op dat ene, gemeenschappelijke doel: Onze God en Zijn toekomst.

Hij is het doel van hun leven.

Even persoonlijk: Is God en Zijn toekomst ook het doel van uw en van jouw leven?

Voor de Thessalonicenzen betekende dat heel concreet dat zij zich van al de afgoden van die toenmalige wereld hebben afgewend.

Ze hebben zich ... bekeerd tot God.

"Om Hem, de levende en waarachtige God te dienen, en ... uit de hemelen zijn Zoon te verwachten."

Geloven is - schrijft Paulus: bekeren, dienen en verwachten.

U hoort het ... dat zijn allemaal werkwoorden: bekeren, dienen en verwachten.

Dát is geloven.

Het eerste kenmerk van de gemeente van Jezus Christus.

*

Het tweede kenmerk dat Paulus hier noemt is ... de liefde: de ínspanning uwer liefde. Eigenlijk is dat woord inspanning nog niet sterk genoeg.

Er staat in het Grieks een woord dat een zware, moeizame, afmattende inspanning aanduidt.

Wat Paulus hier bedoelt kun je - denk ik - het beste weergeven met: onvermoeibare liefde.

De gemeente van de Here Jezus Christus staat bekend als een gemeente waar de liefde onvermoeibaar aan het werk is.

Hoeveel liefde er ook gevraagd wordt ... de liefde wordt gegeven.

In het werk van de predikanten, de ouderlingen en de diakenen.

In het werk van de zusterkring en het spontaan bezoeken van zieken en ouderen. Je inspanssen voor de liefde.

In de Bijbel, broeders en zusters, jongens en meisjes, is de liefde nooit uitsluitend een zaak van het gevoel.

In de Bijbel is liefde ... liefdebetoon, liefde in daden.

Wilt u een bijbels voorbeeld?

God heeft immers de wereld zó liefgehad, dat Hij zijn Zoon gegeven heeft.

Dat was geen gevoel, dat was een konkrete daad. Gods liefde is liefde-betoon.

En je naaste liefhebben betekent dan ook niet maar, dat je hem nu zo'n aardige vent vindt.

Daar zou je naaste niet zoveel mee opschieten.

Nee, je naaste liefhebben wil zeggen:

Hem of haar daadwerkelijk willen helpen, voor 'm klaar staan.

Je handen uit de mouwen steken ...

Je portemonnee desnoods omkeren ...

Liefde die zich niet bewijst en die zich geen moeite geeft voor de ander ... is - naar bijbelse maatstaf - geen echte liefde.

Onvermoeibaar, schrijft Paulus, de inspanning van uw liefde.

Het kost je, broeders en zusters, jongens en meisjes, dus moeite, het kost je inspanning.

Je zult er wat voor over moeten hebben.

Je zult er wat voor moeten doen.

Als je verkering hebt, verliefd bent op je vriend of vriendin, dan zul je er moeite voor moeten doen om aan die liefde te werken: met woorden - zeggen, dat je van die ander houdt; met daden - een bloem, een kadootje, een hand, een kus.

Zo is het ook met de liefde tot onze God.

Hij - van Zijn kant - bewijst ons Zijn liefde door ons - in ons zondige bestaan - op te zoeken.

En wij?

Van ons vraagt Hij liefde terug. Wederliefde.

Want liefde komt altijd van twee kanten.

Liefde en wederliefde.

Dat kost je soms:

- relaties: banden met anderen raken los, omdat de band aan Christus sterker, hechter, dieper, duurzamer wordt;

- posities: christenen moeten hun plaats in de maatschappelijke organisaties afstaan aan niet-gelovigen;

- bezit: je geld en je goed ten dienste van de naaste dichtbij en veraf, ten dienste ook van het Koninkrijk van God.

Liefde voor God en voor je naaste ... kost wat.

Inspanning. Onvermoeibare liefde.

Het tweede kenmerk van de gemeente van Jezus Christus.

*

Als derde kenmerk van de christelijke gemeente noemt de apostel Paulus ... de hoop. De volharding van de hoop.

Er is bij de Thessalonicenzen een onwrikbare, standvastige hoop.

Dat is een hoop, die niet aan het wankelen kan worden gebracht.

Een hoop die niet verslapt.

Een hoop ... die niet wordt opgegeven.

Hoop - in de Bijbel - heeft iets van het vast-en-zeker.

Een stellige zekerheid.

Bij ons is hoop dikwijls iets anders.

Je hoopt ... dat iemand die ernstig ziek is ... weer beter wordt.

Je hoopt ... dat als je examen moet doen ... dat je slaagt.

Maar ... je bent er niet zeker van, je weet het niet voor de volle 100%.

Je hoopt het alleen.

Geen mens, broeders en zusters, jongens en meisjes, kan zonder hoop.

Zonder hoop heb je geen leven.

Daarom hebben zoveel mensen ... geen leven.
Zij hebben geen hoop.
Er is geen vast punt in hun toekomst.
Ze kennen Jezus Christus niet.
Ze worden meegesleurd in de maalstroom van talloze verschrikkingen vandaag de dag.
Hoop ... hebt u dat? En jij?
Onze hoop richt zich - schrijft Paulus - "op onze Here Jezus Christus voor het oog van God onze Vader".
Hoop ... ja, die is er.
Wie zijn hart en oog richt op de Here Jezus Christus ... heeft hoop.
Hoop voor zichzelf.
Hoop voor de kerk en de maatschappij.
Hoop voor deze wereld.

Veel dingen kunnen in je leven wankelen.
Als je ziek bent, ongeneeslijk ziek bent.
Als je gezin uit elkaar ligt.
Als je werk mislukt.
Als mensen, ook gemeenteleden, je teleurstellen.
Eén is er die nooit teleurstelt: Jezus Christus.
Eén ding wankelt nooit: Gods beloften voor nu en voor de toekomst.
Zijn werk - las ik - gaat door tunnels.
Je begrijpt, daar is het donker.
Je ziet er helemaal niets.
Maar tunnels hebben een einde.
Daar wordt het licht.
Daar is de nieuwe morgen.
Daar worden de dingen nieuw.
Daar worden tranen afgewist.
Daar worden rolstoelen en raketten opgeruimd.

Broeders en zusters, jongens en meisjes, laat díe toekomst ons houvast zijn.
Dan hoeven we niet weg te zakken in wanhoop.
Dan blijven wij op onze post.
Niet wij houden God vast, maar Hij houdt ons vast.
Hij heeft Zijn gemeente uitverkoren. Ja toch?

*

De Thessalonicenzen volharden in de hoop, spanden zich in voor de liefde, werkten aan hun geloof.
Geen wonder dat de apostel Paulus God om deze gemeente kan danken.
Maar het grootste geheim van deze gemeente is ... Gods verkiezing.
Daarover lees ik in vers 4: "Immers, dat gij, door God geliefde broeders, verkoren zijt, weten wij, omdat onze evangelie-prediking niet slechts in woorden tot u gekomen is, maar ook in kracht en in de heilige Geest en in grote volheid;..."
Het fundament van de gemeente van Jezus Christus, is haar verkiezing.

God houdt van de broeders en de zusters, van de jongens en de meisjes in Thessalonica.

Natuurlijk, want liefhebben en verkiezen gaan altijd samen

Die horen bij elkaar.

"Door God geliefde broeders ..." zo worden ze daar aangesproken.

Zo worden ook wij - elke zondag opnieuw - door God aangesproken.

Verkiezen.

Dat heeft niets te maken met een harde onaandoenlijke God, die op een kille, onpersoonlijke manier een willekeurig aantal mensen uitkiest.

God speelt geen spelletje met ons.

In de Bijbel heeft verkiezen altijd te maken met Gods liefde.

God verkiest ... in liefde.

En daarom zijn wij gaan geloven.

Hoe ze dat wisten, daar in Thessalonica, dat ze door God verkozen waren?

Ze wisten het, omdat de evangelieprediking niet alleen in woorden tot hen gekomen was, maar ook in kracht en in de heilige Geest en in grote volheid.

Er gebeurde iets, toen Paulus en Silas en Timótheüs het evangelie daar verkondigden.

Die woorden deden hen iets.

Ze grepen de Thessalonicen-zen in het hart.

Gods liefde liet hen niet los, maar veranderde hen.

Kijk, dat is nu, broeders en zusters, jongens en meisjes, een bewijs van Gods verkiezende liefde, als het Woord van God naar je toekomt en je aangrijpt.

In kracht en in de heilige Geest en in grote volheid.

Broeders en zusters, jongens en meisjes, bidt daar om.

Voor uzelf, voor uw kinderen, voor die mens die God op je levensweg heeft geplaatst.

*

Ademloos, hebben we, broeders en zusters, jongens en meisjes, vanmorgen even meegeluisterd in de kerk van Thessalonica.

Na het amen van de preek gaan we straks weer onze eigen weg.

De wereld in.

Maar met hoop, geloof en liefde.

God houdt ons, van u, van jou en van mij.

Het bewijs daarvan is het feit dat Hij met zijn evangelie naar ons toekomt.

Er is geen twijfel aan zijn liefde mogelijk.

We hebben - in de Bijbel - Gods persoonlijke liefdesbrief in handen.

Amen.

Ds. Jan K.C.Kronenberg, Leeuwarden 14 april 1991

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !